

בעיני-פלוס זרק עלינו חול, התיו מיס, קילל ובעט, והגברר הדתי ניסה להוציא מידו את העצמות. אני לא רוצה שהת-מונה שלי תופיע בהעולם הזה" צעק בזעם.

כעבור שעה הופיעה גיידת. הסוטרם, שהכירו את יגאל לא יכלו להסתיר את חיוביהם למראה התחפוש המוצלח. במשי טרה הפך הגברר חובש-הכיפה ממאשים נאשם. לאחר שהתלוננתי כי הוא תקף אותנו, נלקח יחזקאל שפיגל לחקירה. אחת מחברותיו, שהמתינה בחוץ, התחננה שלא נפרסם את תמונתה. "אני קרובה של יצחק רפאל", הסבירה.

צריך למצוא ררך אחרת!

את הקורבנות הבאים מצאנו כבר תייהפה. פניתי אל אישה שלגמה בנחת כפה-הפוך על מרפסתו של בית-קפה ברחוב הירקון. היא היצה בעצומה ודחתה אותה בשאט-נפש. "רק לפני שבוע חזרתי מחוצלארץ, ובכל מקום שאלו אותי איך אנתנו יכולים לטבול את הכפייה הדתית". ניסיתי להתחכך איתה, אבל היא לא התה מוכנה להיכנס לחיכות. "אתם הדתיים אי-אפשר לשכנע במילים, צריך למצוא דרכים אחרות."

לא יכולתי להתאפק, הצגתי את תעודת העיתונאי. "אז מה עושה הדוס הזה עלי ידך?" שאלה בחשד. יגאל הסיר את כובעו והחכה קדיה עמוקה.

"כל הכבוד, כל הכבוד", התנצלה אורה גנוס, שהתגלתה כקוראת מושבעת של העולם הזה. המיבצע שלכם אולי יעזור לביעור הכפייה הדתית."

התחיתוכת של רונל היו נוקשות, ולא ניתנו לכיבוש. "תראו איך הדוטים האלה מסתובבים בבתי-קפה", לחשה אחת. "שאבטס, שאבטס", צייצה אחרת בלעג. "אנתנו נגד כפייה דתית", הסבירה ערי-מה של חתיכות סולידיות, שפנינו אליהן, אנתנו רוצות שכל בתי-הקפה יהיו פתו-חיים בשבת."

בפליפורניה פגשנו דוגמנית צעירה, שיג אל צילם אותה לא פעם. "סליחה גברתי, פנה אליה יגאל בצחק, אבל היא לא הכירה אותי, סירבה שתתקף פעולה.

מזרחי או האגודה?

ישבי יד-אליהו קיבלו אותנו בסבר פנים יפות. צעיר עטור זקן ופיאות קרא בעיון את העצומה, חתם עליה ברצון. "ישר כוחכם, ברך אותנו, התנדב להר-אות היכן גרות עוד משפחות דתיות באותו שייכון. צריך להראות לאנשי הליגה שגם אנתנו יכולים לגייס דתי-קלה", הוסיף. שלוש הערבים חובשי-הכפייה לא הבינו מה אנתנו רוצים מהם. "אנתנו לא יודעים מה זה", הסבירו. אחד מהם, שלא רצה להשיב את פנינו ריקם וביקש לחתום, הוזהר עלידי חבריו שלא יחתום על דבי רים כאלה. "אנתנו באמת לא יודעים מה זה", התנצלו.

בתחנת הרכבת עמדנו ליד אשנבי הקופה וארננו לקורבנות. אלישבט וגילה מירד-שלים סירבו בתוקף. "אנתנו רוצות ללכת בשבת לים ולנסוע לטוילים. אין לנו יום אחר שבו אנו יכולות לבלות", ניסו לשכנע אותנו.

הגברת שעמדה בתור לאוטובוס נענתה ברצון. "צריך לשמור על השבת", הס-בירה לעוברים ושבים שהתקהלו סביבנו ולתו אותנו בקריאות גנאי. "נו מסייה", ענתה הנזירה שפנינו אליה. היא העיפה בעצומה מבט הטוף, סירבה לחתום.

נהגי המוניות בתחנה המרכזית היו פחות אדיבים. "יאללה תלכו מפה", גרשו אותנו, "אתם לא יודעים שאנתנו עובדים בשבת?" את האטרקציה של המיבצע סיפק בחור ישיבה עטורי-פיאות. הוא עיין בעצומה בכובדראש, שלף עט, היסט ברגע האחרון. "אתם מהמזרחי או מאגודת-ישראל?" שאל בחשד. "אנתנו סתם שלומי אמוני ישראל", ניסיתי את כוחי, אבל הוא עמד על שלו. "אני צריך לדעת קודם למי אתם שייכים", הסביר בחשיבות, "אני לא יכול לחתום סתם ככה, יש הרבה זרמים, אתם מבינים". קפה עטרה בתחנה המרכזית היה הנקודה הסופית. סיכמנו את מיבצענו: מביין 450 איש שפנינו אליהם, רק עשרה אנשים חתמו. ישבנו הזמנו קפה. האנשים מסביב התלחשו. "זה כשר?" שאל יגאל את המלצרית והסיר את כובעו.

המיסכנה כמעט שמטה מידיה את המגש מרוב תדהמה.

קולנוע

סרטים

לך אחרי השמש

בעקבות החמה (ירון, תל-אביב: ברית-המועצות) הוא סרט המספר על יום אחד בחייו של ילד קטן (ניקא קארימור) ה-חולם על השמש, הולך בעקבותיה, ונפגש בדרכו עם אנשים חיים, שיש להם קשיים, בעיות וצרות יומיומיות.

הילד שמע מחברו שאפשר ללכת אחרי השמש, להקיף איתה את העולם, ולחזור יחד איתה למקום ממנו יצאה. הוא יוצא לדרך עם גלגל בידו, וזוכיכת צבעונית לעיניו.

הסרט מסתיים כשהשמש שוקעת, והילד נשאר בחושך. הגלגל אבד לו. הזוכיכת הצבעונית אינה משמשת אותו יותר, והוא מוצא לו עיסוקים אחרים, חדשים.

בתוך המסגרת של החוץ הכללי, והאכז-בה הכללית, הכניס הבמאי אוסף של חלומות קטנים, אכזבות קטנות, פגישות עם אנשים ותגליות של ילד המגלה את העולם.

הילד מוצא שגיבור קרקס, אופנוען ה-רוכב על הקירות, הוא בעצם איש קרח עם בעיות-משפחה. שלמצחצח-הנעליים ה-חביב, המשווח בתלהבות על כורגל, אין רגליים. שהחמניה היפה מקלקלת את הגן הציבורי וצריך לקטוף אותה. שהנער הצעיר, שהקיף שלוש פעמים את כל ה-עולם, עסוק בבעיות המוסר של אחותו, וכו'.

בלונים ותרגולות שחוטות בכל התגליות הללו יש הרבה סמלים שטחיים, הן מתקרבות לגבול המלודרמה, כמעט גולשות אליה, ונצלות ממנה הפשטות הטהורה בה הן נעשו, בגלל המעברים המצויינים המעיניים הגדולות, המתפעלות, של הילד לדברים אותם הוא רואה, ובגלל האווירה התמימה שהעיניים הללו נתנות לכל דבר שהן מביטות בו.

יש מקומות בהן מותר הבמאי על פאתוס, משתמש בהומור דק. אלה הם הקטעים הטובים שבסרט. קטע כזה הוא הקטע בו הולך הילד אחרי אשה המחזיקה בלונים בידה. האשה נעלמה, והתמונה הבאה מראה אותו הולך באותה הליטות אחרי אשה אחרת, הנושאת בידה, באותה קלילות, תרגולות שחוטות.

לילד ההולך אחרי הבלונים מצרף הבמאי גם גבר, העוקב אחרי האשה הנושאת אותם. הצירוף של השניים, העסוקים בשני דברים שונים, באותה הצורה, אינו רק קומי, הוא מובא כמו הרבה תמונות אחרות בסרט, על-מנת לתאר את העולם של

הילד עם זה של המבוגרים, ולתת לחלומות שלו ולאכזבות שלו משמעות כללית יותר, בעשותו את הסרט, השתמש הבמאי (מי-כאל קאליק) בכל הטכניקות הקולנועיות המוכרות בכת אחת. הוא מילא אותו באפקטים של מונטי, צילומים הפוכים, מסתובבים, נעים, מכל הזוויות האפשריות. אבל האוסף המוגזם הזה אינו עשוי כ-ימרות מרגיזה, יש בו איוה תמימות המשתלבת בסרט. נראה כאילו הבמאי גילה את הקולנוע, כמו שהגיבור שלו מגלה את העולם, הוא מתנפל עליו בהתלהבות בלתי-מרוסנת, מנסה לבלוע בבת אחת את כל מה שיש בו.

למרות כל זה קשה ליהנות מהסרט משתי סיבות. סיבה אחת: התרגום העברי, שאינו אלא סירוס מקוצר של הנאמר על הבד. הסיבה השנייה: הקהל חסרה-התרבות, המתנגד באופן עקרוני, רעשני ותוקפני לכל סרט שיש בו משהו החורג מהשיגור.

אלימות, מין וספיות רוחניות

בציפורני התולת-המין (פאר, תל-אביב, ארצות-הברית) הבמאי דוגלאס הייס השתמש בספרו של ואר מילר, כדי לנסות להעלות דמות של פושעת צעירה, מופרעת וחסרת-מעצורים, המשתלטת על חייו של פוליטיקאי המועמד לסנט.

הוא לא הצליח בזה. דמות הנערה ה-צעירה הפורצת לביתו של הפוליטיקאי, משתלטת על דירתו, לובשת את שמלות אשתו ומאימת להעליל עליו עלילות-אונס, אינה משכנעת. היא עשויה בצורה זולה, המעברים במצב-הרוח שלה מלאכותיים, הטיפול בסטיות שלה הוא שיטחי ולא מעניין. המעשים הרעים שהיא עושה בקצב של מכונה נראים מווייפים. והחרטות שלה, הבאות באותו הקצב, הן מלאכותיות ושרי-רוחיות.

התכרים שלה, המנסים לסחוט מהפוליטי-קאי כסף כדי להוציא מביטו את הבחורה, אינם דומים לאנשים חיים.

ההתנהגות של הפוליטיקאי עצמו אינה מנומקת ואינה הגיונית, אם כי גיזן פור-סיט, המגלם אותו, עשה ככל יכולתו כדי להכניס בה קצת אופי אמיתי.

במקום אווירה יש בסרט צילומים אטיים ארוכים, מלאי אורות וצללים, יפים כש-לעצמם, אבל בלתי-משכנעים במסגרת ה-כללית. במקום מתח יש בו גורמים היצר-ניים מורטי-עצבים, החוזרים על עצמם בתדירות מרגיזה.

לעומת זאת יש בסרט הרבה אלימות ושפע של מין, המרוכז ומהודק היטב בנוף המלא של אן מרגרט, בעיניה ה-אטומות, ובפניה האמריקאיות הזולות.

ישראל

חזרה לבאב-אל-ואד

"הסרט הזה גורם לי דפרסיה", טען מפקד חיל-האוויר, עזר וייצמן, שנוכח ב-הצגת-הבכורה של שער הגיא, ושהרגיש כיצד נגבת ההצגה מסרט-הראוה של חיל-האוויר, אשר למענו הגיע לאולם עם קבוצה גדולה של קצינים עטורי-כנפיים.

עוד לא היה בארץ סרט קצר שיגרום לחילוקי-דעות כה גדולים בקהל-הצופים כמו סרט זה של דויד גרינברג, בשיחות ש-נערכו לאחר ההקרנה הכריז הפנומנאי דידי מנוסי: "זהו יצירת-מופת אמנותית, ש-הקדימה את דורה". בעל קולנוע הוד החליט מיד לרכוש את הסרט. חיים טופול עיקם את פניו, הצלם של כלוב הזוכיכת טען שבסרט ישנם כל החסרונות של כלוב ה-זוכיכת. מישהו אחר אמר שאין זו אלא העמדת-פנים, סרט טכני ללא נשמה, ומי-שהו אמר שזה מוזכר לו את סרטיהם של הדוקומנטריסטים הגדולים בעולם.

שער הגיא מעלה לעיני הצופה, באמצעות צילומים נהדרים של אדם גרינברג, את איזורים-הקרבות של שער הגיא. אין בסרט עלילה, יש בו התפתחות צילומית, המע-בירה את הצופה מאזור הקרבות אל ירוש-לים הנצורה, ולאחר מכן מפגישה אותו עם שירה המורכבת משרידי מכוניות ה-מוטלות על אם הדרך.

שער הגיא חורג משיגרת סרטי-ההסברה, נותן לצופה חוויה אסתטית, במקום התע-מולה המשעממת המקובלת.

כוכבים

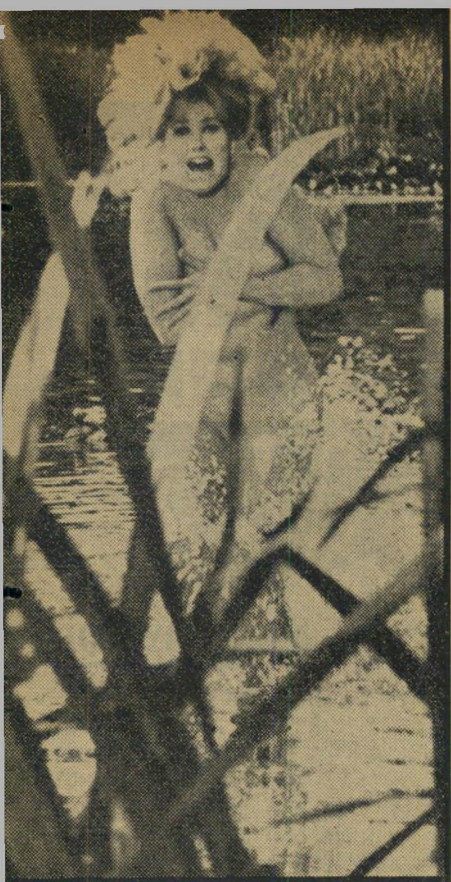
הגבר האידיאלי

מה צריך גבר לעשות כדי שקים נובאק תיפול מאוהבת לרגליו? לא הרבה. הוא

גיין מנספילד

לקול בטלפון, רגישות מיוחדת

קים נובאק

לבחור הנכון, מוכנה לכל

צריך להראות לי באופן מקורי ואישי ש-הוא רוצה אותי". אבל זה עדיין לא מספיק. "אני לא אחת כזאת שמתאהבת בכל גבר זר, בגלל שיש לו עיניים יפות וזרועות שריריות. המראה החיצוני לא חשוב לי. מה כן חשוב? החשוב שהוא ידע להגיד לי מלים משכרות באווירה המתאימה. אם באיזה בר קטן, או בבית קפה, בתפאורה יפה, אני פוגשת בחור, אני יכולה להיות מוכנה לכל דבר. במסגרת הטעם הטוב, כמובן."

עם גיין סיברג זה יותר קשה. גבר הרוצה לפתות אותה צריך להיות בלי מראה חיצוני. "המראה החיצוני הוא הגבר אין לו שום ערך. מה שחשוב זה מה שיש לו בפנים. צריך שיהיה לו יופי פנימי". היא לא מתכוונת שיהיו לו כליות יפות, בלי אבנים, או כבד לא נפות. היא מתכוונת ליופי אחר: "הוא צריך להיות אינטליגנטי, רציני, איש חושב והוגה, בעל שיווי-משקל, ולא מסובך מדי, כדי שהיא תוכל להבינו. לזין מורו לא איכפת שהם יהיו מסובכים מדי. בתנאי שיהיו גברים: "אני רגישה לגברים שאינם יודעים על כוח-המשיכה שלהם. אבל אני יכולה להתאהב בכאלה שכן יודעים על זה. אני לא סובלת את אותם החושבים שאי-אפשר לעמוד בפני הפרה שהם תקעו להם בודש התליפה ש-להם. אבל באמת אי-אפשר לעמוד בפני זה."

"אני אוהבת גברים בעלי יופי מסונור. יש לי חולשה לאותם הנראים כמו אלים צעירים. אני מושבעת על אותם הנראים רכים ושכורים כמו צעצוע."

עמוק לתוך העיניים. גיין מנספילד חושבת שלא. לה יש השקפות מעמיקות יותר על גברים: "אני מסתכלת לגבר עמוק בתוך העיניים ותיכף רואה מהיה, אי-אפשר לרמות אותי בזה. "רוב הנשים, לא חשוב לאיזה שכבה חברתית הן כשתייכות, מחפשות את ה-גבר האידיאלי. אני כשלעצמי אוהבת גברים שהגבריות שלהם אינה בולטת לעין". היא לא רומזת בזה על בעלה האחרון. "מה שהיה לבעלי האחרון, וכל אחד יכול היה להבחין בזה תיכף ומיד, זה היה הקול שלו."

"אני רגישה לקולות באופן מיוחד. פעם התאהבתי כששמעתי קול זר מדבר אלי בסלפון."

לקתרון דגב לא איכפת כליכך מי יהיה הגבר, רק שיהיה נדיב, ובעל חוש-הומור. שיהיה יפה ושיאהב אותה. כן, הוא מוכרח להיות גם נחמד, משעשע, ובעל קסם אי-שי ושיהיה אינטליגנטי, וחסכם, וגברי, ו-מנומס. הכסף לא חשוב.

"כשאני פוגשת גבר שיש בו כל זה, אני אומרת לעצמי: רק שיהיה נחמד, ו-שיוכל לשעשע אותי במשך ערב שלם, ושיהיה הנפש התאומה שלי". ליותר מזה היא לא זקוקה.